

Spis treści

Polska średniowieczna (X–XV w.)

1. Polska pierwszych Piastów	11
1.1. Praprzodkowie	11
1.2. Pierwsze organizacje plemienne	12
1.3. Chrzest Polski (966 r.)	14
1.4. Rozwój terytorialny kraju Mieszka	15
1.5. Organizacja państwa	16
1.6. Początki rządów Bolesława	17
1.7. Wojny z Niemcami	18
1.8. Pierwsze koronacje (1025 r.)	21
1.9. Kryzys państwa piastowskiego	21
2. Odnowa i przebudowa monarchii piastowskiej	23
2.1. Odbudowa państwa Piastów	23
2.2. Monarchia Bolesława Śmiałego	24
2.3. Panowanie Władysława Hermana	26
2.4. Rządy Bolesława III Krzywoustego	26
2.5. Testament Krzywoustego	28
3. Polska dzielnicowa	30
3.1. Realizacja testamentu Bolesława Krzywoustego	30
3.2. Rozbicie dzielnicowe	33
3.3. Przemiany gospodarcze	34
3.4. Tendencje zjednoczeniowe	37
3.5. Ku jedności	38
3.6. Narodziny społeczeństwa stanowego	39
4. Polska ostatnich Piastów	41
4.1. Monarchia Władysława Łokietka	41
4.2. Polityka zagraniczna Kazimierza Wielkiego	43
4.3. Polityka wewnętrzna Kazimierza Wielkiego	46

4.4. Polityka gospodarcza ostatniego Piasta	48
4.5. Rządy andegaweńskie	49
5. Rządy Jagiellonów	52
5.1. Unia z Litwą (1385 r.)	52
5.2. Stosunki polsko-litewskie za czasów Jagiełły	54
5.3. Polityka zagraniczna i dynastyczna Jagiellonów	55
5.4. Przywileje szlacheckie	59
5.5. Kultura polskiego średniowiecza	61
6. Polska a zakon krzyżacki	64
6.1. Powstanie państwa zakonnego w Prusach	64
6.2. Początek sporu o Pomorze	65
6.3. Wielka Wojna	67
6.4. Wojna trzynastoletnia (1454–1466)	70
Pierwsza Rzeczpospolita (1500–1795)	73
1. Polska „złotego wieku”	73
1.1. Gospodarka folwarczna	73
1.2. Polityka zagraniczna (1. poł. XVI w.)	75
1.3. Początki i rozwój demokracji szlacheckiej	77
1.4. Unia lubelska (1569 r.)	81
1.5. Polityka bałtycka	85
1.6. Pierwsi królowie elekcyjni	87
1.7. Rzeczpospolita Obojga Narodów	89
1.8. Stosunki wyznaniowe. Reformacja	92
1.9. Kultura polskiego Odrodzenia	95
2. „Srebrny wiek” pierwszych Wazów	98
2.1. Ku oligarchii magnackiej	98
2.2. Przemiany wewnętrzne	103
2.3. Stosunki polsko-szwedzkie	106
2.4. Walki na Wschodzie	108
2.5. Wojna z Turcją. Kozacy	110
3. Trudne półwiecze (1648–1696)	114
3.1. Powstanie Chmielnickiego	114
3.2. „Potop” szwedzki	117
3.3. Stosunki z Moskwą	121
3.4. Kryzys państwa	123

3.5. Zmagania z Turcją. Jan III Sobieski	124
3.6. Kultura 2. poł. XVII w. Sarmatyzm	128
4. Czasy saskie	131
4.1. Rządy Augusta II Sasa	131
4.2. Polska anarchia	134
4.3. Gospodarka i kultura doby saskiej	137
5. Epoka stanisławowska	140
5.1. Początki rządów Stanisława Augusta	140
5.2. Pierwszy rozbiór Polski	143
5.3. Zmiany gospodarcze i kulturalne	147
5.4. Sejm Czteroletni	150
5.5. Targowica i drugi rozbiór Polski	155
5.6. Powstanie kościuszkowskie. Likwidacja państwa	158
Pod zaborami (1795–1914)	163
1. Epoka półniepodległości	163
1.1. Między Paryżem a Petersburgiem	163
1.2. Powstanie Księstwa Warszawskiego	166
1.3. Najwierniejszy sojusznik Napoleona.	168
1.4. Rok 1815: Królestwo Kongresowe i jego konstytucja	172
1.5. „Konstytucyjne rządy”. Noc Listopadowa	175
1.6. Wojna polsko-rosyjska 1831 r.	178
2. Bić się czy nie bić? (1832–1864)	184
2.1. Wielka Emigracja	184
2.2. W kraju	188
2.3. Rok 1846	192
2.4. Wiosna Ludów	195
2.5. „Odwilż posewastopolska”	199
2.6. Powstanie styczniowe	204
3. Naród zapomniany przez Europę	210
3.1. Kraj Przywiślański – rusyfikacja i pozytywizm warszawski	210
3.2. Zabór pruski – walka o język i ziemię	214
3.3. Autonomia galicyjska	218
3.4. Ruch robotniczy	221
3.5. Narodziny nacjonalizmu	226
3.6. Początki ruchu ludowego	229

4.	Przedświt niepodległości	232
4.1.	Rok 1905 – powstanie czy rewolucja?	232
4.2.	Upadek rewolucji	236
4.3.	Walka o ziemię i reformę wyborczą	239
4.4.	Polacy wobec nadchodzącej wojny	242
5.	Gospodarka i kultura Polski porzoborowej	246
5.1.	Przemiany demograficzne i społeczne	246
5.2.	Początki cywilizacji przemysłowej	252
5.3.	Rewolucja przemysłowa	256
5.4.	Kultura 1. poł XIX w.	259
5.5.	Od pozytywizmu do Młodej Polski	263
	Druga Rzeczpospolita	270
1.	Wielka wojna (1914–1918)	270
1.1.	Pierwszy rok wojny	270
1.2.	„Aktywiści” i „pasywiści”	274
1.3.	Nowe konfiguracje	277
1.4.	Ku niepodległości	281
2.	Narodziny państwa	284
2.1.	Pierwsze miesiące niepodległości	284
2.2.	Wytuczanie zachodniej granicy	286
2.3.	Walki na Wschodzie	289
2.4.	Wojna 1920 roku	293
2.5.	Powstania śląskie	298
2.6.	Konstytucja marcowa	300
3.	Pierwsza dekada (1921–1930)	304
3.1.	Podziały polityczne	304
3.2.	Rządy sejmu	308
3.3.	Przewrót majowy	312
3.4.	Pierwsze lata sanacji	315
3.5.	Centrolew i wybory „brzeskie”	319
3.6.	Polityka zagraniczna w latach 20-ych	321
4.	Lata trzydzieste (1931–1939)	325
4.1.	Umocnienie dyktatury	325
4.2.	Konstytucja kwietniowa	327
4.3.	Sanacja bez Piłsudskiego	330

4.4. Polityka równowagi	335
4.5. W przededniu wojny	338
5. Gospodarka i kultura II Rzeczypospolitej	342
5.1. Społeczeństwo Polski międzywojennej	342
5.2. Gospodarka pierwszej dekady	345
5.3. Gospodarka w latach trzydziestych	351
5.4. Edukacja i nauka	355
5.5. Literatura i sztuka	357
Czas wojny i PRL-u (1939–1989)	360
1. Ku zagładzie (1939–1943)	360
1.1. Wojna obronna	360
1.2. Polityka okupantów	365
1.3. Polska Podziemna	373
1.4. Na obczyźnie	378
1.5. Zagłada Żydów	383
2. Narodziny „Polski Ludowej” (1943–1945)	386
2.1. Od Teheranu do Jałty	386
2.2. Czas przełomu	390
2.3. Powstanie warszawskie	397
2.4. „Polska lubelska”	400
2.5. Powstanie TRJN. Poczdam	401
3. Polska w cieniu Stalina (1945–1955)	405
3.1. Gra o wybory	405
3.2. Ku jednej partii	411
3.3. Apogeum stalinizmu	415
3.4. „Odwilż”	421
4. Czasy Gomułki i Gierka (1956–1980)	424
4.1. Polski Październik	424
4.2. „Mała stabilizacja”	427
4.3. Marzec 1968	430
4.4. Wydarzenia grudniowe	433
4.5. Pierwsze lata rządów Gierka	436
4.6. Opozycja demokratyczna w PRL	438
5. Schyłek systemu (1980–1989)	443
5.1. Narodziny „Solidarności”	443

5.2. Rok 1981	446
5.3. Stan wojenny	450
5.4. Nieudana „normalizacja”	453
5.5. Kontrakt „Okrągłego Stołu”	457
6. Gospodarka i kultura Polski powojennej	463
6.1. Społeczeństwo PRL	463
6.2. Odbudowa	467
6.3. „Dynamiczny rozwój” i kryzys lat 80-ych	472
6.4. Nauka i edukacja	476
6.5. Życie kulturalne w PRL	480